

[Per Hækkerup.]

vil bidrage til at skabe en bedre balance mellem de politiske kræfter, der vil være bestemmende for udviklingen i et sådant eventuelt kommende stormarked.

Desuden synes jeg der kan være grund til at nævne, at udviklingen inden for de seks, sådan som vi har kunnet konstatere den i de år, der er gået siden oprettelsen af de seks, ikke er blevet helt, som man kunne vente, og som adskillige af os frygtede. Det gælder måske specielt på det område, der hedder den overstatslige karakter af den økonomiske politiks bestemmelsesmåde. Den har ikke været så fremtrædende, som man kunne vente, og som altså nogle af os frygtede. Jeg må måske i den forbindelse minde om, at ingen ringere end den franske statsleder, de Gaulle, har givet udtryk for dette synspunkt med en bemærkning om, at han ikke kunne tænke sig, at Frankrig skulle lade sig regere af europæiske embedsmænd. Men jeg synes også, man retfærdigvis må erkende, at i henhold til de seks' traktat kommer de egentlige overstatslige funktioner, hvor enstemmighedsreglen erstattes med flertalsbeslutninger med kvalificeret flertal, først til anvendelse i den anden periode af de tre overgangsperioder, Romtraktaten forudsætter, inden fællesmarkedet er endeligt etableret, og denne anden periode er ikke indtrådt endnu. Derfor kan vi efter min opfattelse ikke helt bedømme, hvorledes den overstatslige karakter af de seks vil udvikle sig på grundlag af det, vi kender fra den første periode, hvor disse overstatslige funktioner kun delvis skulle komme til udfoldelse.

Jeg vil gerne tilføje, at jeg er helt enig i den betragtning, den højtærede udenrigsminister gjorde gældende på dette område. Jeg tror, at forskellen mellem internationale organisationer, hvor man giver organisationen en myndighed til, om jeg så må sige, at beslutte hen over hovederne på de deltagende landes regeringer, og organisationer, hvor man via vetoreglen opretholder regeringernes ret til hver for sig at standse en beslutning, er mere formel end reel, selv på de områder inden for andre internationale organisationer og først og fremmest de europæiske, hvor der har eksisteret en adgang til at træffe overnationale beslutninger og tilsidesætte et enkelt lands ind-

vendinger uden en afstemning. Man har rent faktisk forhandlet sig til rette, og på tilsvarende måde gælder det, at også vi — det ved vi fra vor egen deltagelse i internationalt arbejde — ofte har været med til at tage beslutninger, som vi ikke ville have truffet, hvis vi ikke skulle have taget hensyn til de andre deltagere i fællesskabet.

Derfor er jeg altså ikke så bange for, at den overnationale karakter hos de seks skal udvikle sig i den massive retning, som der måske var virkelig grund til at frygte for nogle år siden. Men det betyder ikke, at en række af de betæneligheder og en række af de problemer i forbindelse med medlemskabet af de seks, som vi tidligere har drøftet, ikke fortsat består. De vil nu, som tilkendegivet af regeringen, blive undersøgt. De er ved at blive undersøgt i et udvalgsarbejde, der fortsætter den undersøgelse, som blev foretaget for et par år siden med henblik på dannelsen af såvel det store frihandelsområde som af de seks, og jeg har forstået, at vi kan vente resultatet af denne videreførelse af undersøgelserne inden den 1. september. Det er givet, at når resultatet af disse undersøgelser foreligger, vil vi få et klarere billede af fordele og ulemper og også af, hvilke ønsker Danmark skal fremføre under de kommende forhandlinger. Jeg er overbevist om, at både undersøgelserne og de kommende forhandlinger vil blive studeret og fulgt med interesse såvel i det høje ting som udenfor.

Jeg vil gerne have lov til at gøre et par bemærkninger om de betæneligheder, der har været fremført, og som ikke mindst inden for mit eget parti og dermed inden for den danske arbejderbevægelse har været tillagt en vis betydning. Jeg tænker på spørgsmålet om den sociale harmonisering og på spørgsmålet om den frie bevægelighed af arbejdskraft. Det er min opfattelse, og det har det været hele tiden, at på disse to områder overvurderer vi den konsekvens, den virkning, der knytter sig til gennemførelsen af disse bestemmelser i Romtraktaten.

Med hensyn til den sociale harmonisering har bestemmelserne i Romtraktaten jo ikke haft det sigte, at man skulle lægge bånd på de deltagende landes videre ud-